

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalhoz átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZANTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfe és
 keddnap utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kóriratok visszaküldésére
 vagy megőrsésére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Égőcs minden ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, október 10.

Sajtókalózok.

Ezzel a címmel irtunk a nyáron a sajtó címe alatt felburjánzott szemérről — s ime az új országgyűlés első alkalommal szintén ezzel az égetően fontos kérdéssel foglalkozott.

Bátor szót hallottunk, olyat, amelyért sokan fogják — úgy képletesen — betörni a Szemere Miklós fejét Mentül többen, annál erősebb a tanúságtétel Szemere igazságai mellett. Igaz, hogy Szemere kissé túllőtt a célon, annak dacára, hogy híres lövő. No de se baj; kissé erős volt a töltény, de azért szeget lőtt.

Közéletünkben az elharapózott laza erkölcsiségnek, a becsület olcsó voltának oka nagyrészt a tisztességtelen sajtó kalózkodásában keresendő.

Kételkedik ebben valaki? Hát akkor csak tessék elképzelni a fővárosi sajtót a Népszava, a Magyar Szó, a Budapesti Napló és társaik nélkül — mennyivel tisztább volna a levegő. Vagy maradjon mindenki a saját vidéki városában s képzelje el azt a fővárosi ragadozó lapok mintájára készült sajtókukacok nélkül; mennyivel nyugodtabb volna a családi szentély, mennyivel becsültebb a tisztas munká.

Közéletünknek nem egy embere nem a köznek, hanem a sajtónak dolgozik. Nem az a földolog előtte, hogy mit mondanak felőle az emberbarátai, hanem az, hogy mit írnak felőle azok az ujságok, a melyeket reggelije mellett átolvas? Néha segít is az ujságján egy kis pénzmaggal, máskor a »szerkesztő ur« ad el neki »laprészevnyet«. A lapok jó része nem az igazság, hanem a pausálék szerint mond véleményt.

A szerzők által leadott öndicsérő kritikák, a priváthosszúból közzétett rágalomok, a zsaroló cikkek és a kaszárnyainál aljasabb stílusban tartott polémiák, a közélet tiszta jellemeinek sárba rángatása és a gázságok elleplezése mindezeknek a fővárosi sajtókalózoknak a műve. Itt a hal feje, a honnan szétárad a rothadás.

Hanem ha Szemerével kimondjuk az igazságot a tisztességtelen sajtó ellen, akkor mondjuk meg az igazat a közönségnek is

Minden embernek olyan a lapja, a melyet járát és támogat.

Elvégre a lap nem él meg a levegőből s csak addig terjesztheti a bacillust, míg beveszik. Ha közönségünk tapsol Szemerének és keresi a szemérmellen sajtókalózok kitaratóját, hét csak nézzen a legközelebbi tükörbe. Mondd meg, milyen lapot járatsz s megmondom, ki vagy?

A legszebb szavak sem érnek semmit, míg közönségünk el nem éri azt a fokát az érettségnek, hogy ki tudja választani az olyan lapot, a mely neki ujságja, nem pedig zsebelője. Míg a miniszteri hiúságnak milliós tömjén kell, mint Szemere mondta, míg a vidéki nagyságok is megkivánják legalább a krajcáros tömjént, addig a sajtóval való visszaélések kiirtását nem lehet remélni.

Nem ayomlálásról van már szó, hanem prairieégetésről. Ahhoz pedig nem elég egy-két ember, mert azt magával pörköli össze a prairie; mindnyájunknak kezét kell fognunk a tisztesség, a becsület, a vallás, a haza nevében.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, október 10.

Két és fél hónapos szünet után, éppen második évfordulóján annak a napnak, amikor a Tisza István végzetes emlékü ülésszaka megkezdődött, meggyült ma az országgyűlés. Friss kedvvel és eleven hangulatban gyülekeztek össze a premiére a törvényhozók. 11 órára tüzte ki az elnök az ülést, de fél tizenegy órakor már tele volt a folyosó.

A Házban főleg a háznagy-választásról beszélnek. A vidékről feljött függetlenségi párti képviselők megütődve kérdezték, hogy kinek a rendelkezéséből került közre egyik félhivatalos lap tudósítóban az a nyilván sugalmazott kommuniké hogy a párt háznagy-jelöltje Leszky Gyula. A párt vezetői erre kijelentették, hogy azt a nyilatkozatot nem a függetlenségi párt elnöksége adta ki és az lesz Tóth János utódja, akit a párt értekezlete jeizolni fog.

A mai ülést csak formálisnak tervezték, de váratlanul nagyon emlékezetessé lett Szemere Miklósnak a sajtó purifikációja érdekében tett interpellációja miatt. Kivüle Vajda Sándor interpellált egy tanügyi kérdésben.

A küldöttségekről szólva, fel kell jegyezni azt a gondoskodást, melylyel a Ház elnöksége

az ujságírók dolgán segít. Az ujságírók szobájában négy új telefonfülkét állítottak fel és szaporították a karzatokon is az ülések számát. Régi kívánságot teljesített ezzel Justh Gyula elnök s ebben az eredményben nagy része van Lenkey Gusztávnak, az országgyűlési tudósítók szindikátusa elnökének.

Az ülés letolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Justh Gyula.

Bemutatja Tóth János háznagy állásáról való lemondó levelét, ugyszintén Barabás Béla, Nagykőrösön megválasztott képviselő megbízó levelét. Mivel a 30 nap lejárt, mandátumát végleg igazoltnak jelenti ki. Bemutatja a Kuria ítéletét, mely Achim András Békés-Csabán megválasztott képviselő mandátumát megsemmisítette. Egyben kijelenti, hogy elrendelte az új választás kiírását. Az elnöki bejelentések után következett a kérvények felolvasása. A törvényhatóságok kérelmét, hogy a Fehérvári kormányt vád alá helyezzék, zajos helyesléssel fogadták. Bejelenté ezután az elnök, hogy Polonyi igazságügyminiszter folyó hó 12-én fog válaszolni Achim L. András volt képviselő interpellációjára. Bejelenté, hogy a képviselőház az aradi vértanúk szobrára, a kassai honvéd-szoborra s még több más szoborra koszorút helyezett.

Interpellációk.

Azután felolvasták az interpellációs könyvet, melybe Szemere Miklós jegyzett be interpellációt a miniszterelnökhöz és Vajda Sándor a vallás és közoktatásügyi miniszterhez.

A munkaprogramm.

Wekerle Sándor miniszterelnök javaslatot tett a munkaprogramra nézve. Azt óhajtaná, hogy pénteken elmondhassa a költségvetési expozét, a mely alkalommal a kereskedelmi miniszter is több javaslatot fog előterjeszteni.

Óhajtaná továbbá, hogy a jövő hét első felében, 19-én formális ülést tartsanak, amely napra az elnök az összeférhetlenségi bizottság tagjainak kisorsolása végett úgy is egybehitva a Házat, s e napon adják be a bizottságok a költségvetésről és a benyújtott javaslatokról teendő indítványokat, hogy azután a jövő hét végén megkezdhessék a rendes tárgyalást, a Ház elfogadta ezt az indítványt. Elnök aztán bejelentette, hogy pénteken fogják a háznagyot is választani.

Ezután következett Szemere Miklós interpellációja.

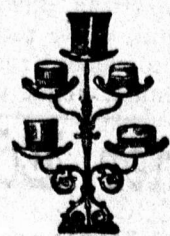
A tisztességtelen sajtóról.

Szemere Miklós: A sajtóról interpellál. A sajtót a legnemesebb hivatásu toglalkozásnak mondja. A jó sajtó nagy betolyással van a kulturára, vezető szerepet játszik egy nemzet történetében, példa rá Kossuth Lajos. De ha a sajtó nem felel meg hivatásának, akkor az

PFAFF KÁLMÁN

ajánl megbízható minőségű kalap különlegességeket izléses új formákban

Szigoruan szabott árak mellett.

veszedelmes. Az ujkori sajtó, különösen a hirlapírók, az új félistenek, akik csalhatatlan ítéleteket írnak — honoráriumokért, mód nélkül elszaporodtak; a mindentéle pansalék és szubvenciók — tisztelet a kivételnek — a kiadó hivatalokat gazdagítják.

Halász Lajos: Neveket is tessék mondani!

Szemere Miklós: A rendelkezési alap nem arra való, hogy elszámolatlanul gazdálkodjanak az adózó polgárok filléreivel. (Taps és helyeslés a középben.) Cital Lengyel Zoltán cikkéből, majd gróf Serényi volt államtitkár kimutatásából konstatálja, hogy a hirlapok 400 ezer koronával voltak dotálva, később 600 ezer koronával. Ezzel szemben felemlíti egy szegény utkaparóknak nyomoruságos 22 év utáni kielégését.

Serényi gróf elmondta neki, hogy milyen hallatlan visszaélések vannak a szabadjegyek terén az újságoknál. Van olyan lap, melynek 24 szabadjegye van. Nem mondhat többet, mert Serényinek diszkréciót fogadott. Attér a pausaléokra amelyekről alig van fogalma a laikus publikumnak. Jellemzésül felolvassa az Egyetértésnek 1895-ben kimutott pausaléit különböző bankoktól, mint az ipar és kereskedelmi banktól 1200 korona, az osztályországtól 2000 korona s még számtalan intézetektől 3—4000 korona. Kérde kitérnek ezek a megfizetett vagy pausalés lapok. Felolvassa ezután a földművelésügyi miniszterium hirdetési pausaléit, melyet a lapoknak még a múlt kormány alatt adott. Minden lap képviselve van még a »Népszava« is 2800 koronával. (Nagy derűtség.)

Kifakad ezután a sajtó hangja ellen, így például a lóverseny igazgatóság ellen, a »Budapesti Napló« hangja ellen, amely tolvaj banditáknak nevezte az igazgatóságot, melynek elnöke gróf Batthányi Elemér, a vértanu Batthányi Lajos fia. Azt hiszi, ezt a hangot a becsületes sajtó nem tűri. Batthányi Lajos egyébként kijelentette, hogy inkább lemond, de semmiféle terrorizmusra sem fog a lóverseny igazgatósága pausalékat adni. Ezután Pintér Gyulára a lóverseny fogadási iroda vezetőjére hivatkozik, aki neki azt mondta, hogy amíg a fogadási iroda fentállott, — addig a lapokat ő kezelte s bár sok pénzébe került, szakszerűen kezelte, simán ment (Derűtség.)

Ezután bemutatja a »Magyar Szó« ama számát, amely 13 akasztófát ábrázol Justh, s a kormány tagjainak fejével. Felolvassa a »Magyar Szó« és »Budapesti Napló« gyalázkodó cikkeit.

A Magyar Szó egyik számában »Torony-magasságu disznóságok« című cikkében Polonyi *bandita fejről* beszél. (Derűtség. Polonyi is nevet.) Szóló a Ház állandó derűségében olvas fel különféle földmedvényeket a Népszavából, a Budapesti Naplóból, a Magyar Szóból. Kérde, hol az ügyész? *Becsületrablók ezek a toll haramiák.* (Taps.) Ne vegyék magukra, a kiket nem illet. De a kiket illet, azok ellen »hands off!« Rámutat a törvényszéki tudósítók zsarolására, némely emberrel egész kálváriát járatnak. Az osztályorszájáték ellen még ellenzéki lapokba se lehetett cikkeket leadatni. A villamos vasutak egész csomó embert gázolnak el az életben, de nem az — újságokban. A Fejérváry-féle konverziós kölcsönből vajjon részesült-e a sajtó? Jó volna tudni. A sajtó dédelgettük, fölhasználtuk önző céljainkra. A sajtószabadságot szabadságunk megvédésére teremtettük; ma védekeznünk kell ellene. Szolid kormánynak nincs szüksége megfizetett sajtóra. (Taps.) Hulljon a férgese, ebben is teljesítsük nemzeti feladatunkat. Országos parlamenti bizottság kiküldését kívánja. (Taps.) Kérde végül, van-e tudomása a miniszterelnöknek a sajtóátlányi rendszerről s ha van, hajlandó-e ennek véget vetni.

A sajtót folyton dédelgettük, tartottuk pénzzel, elláttuk korlátlan hatalommal; most küzdenünk kell e tultengő és már szervezett silány hatalom ellen. — Ház Magyarországon csak így lehet kormányozni? Az államférfiak hiúsága oly nagy, hogy *mielőttükbe kerülő tömjén kell nekik?* A mai magyar kormánynak erre nincs szüksége, kezdje meg tehát a tisztogatást a sajtó terén, is mert a sajtó lidércnyomásától meg kell szabadítani a magyar közéletet!

Interpellációja így szól: van-e tudomása a miniszterelnöknek a sajtó átlány rendezéséről? S ha van, akar-e a miniszterelnök ur a régi titokzatos leplezett pausalés uton tovább haladni, vagy az új érában a sajtóviszonyokat is szanálva, a nyilvánosság tiszta fényénél kormányozni?

A miniszterelnök válasza.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A sajtó ügyek terén csakugyan tarthatatlan viszonyok vannak nálunk. Oriási, elviselhetetlen áldozatok terhelik az államot s még nagyobb áldozatok az összes közintézeteket s pénzüzeteket és nagyobb vállalatokat, melyek mintegy második adót fizetnek s ez az adóztatás már a magánosokat sem hagyja békében. (Felkiáltások! Banditák! Szemérmetlenek!)

Wekerle: Ily meg nem engedett terhek viselését egy államban eltérni nem lehet, ezen kétségtelenül segíteni kell. Az államvasut jelentékeny összegeket fordít pausaléra, de kérdés, hogy ennek az állami üzemnek a sajtó részéről teljesített szolgálatok arányában vannak-e a pausalék? Nekünk nincs burkolni valónk, mi a közélet megtisztítására vállalkoztunk, (taps) de kellő átmenettel fogjuk a purifikációt biztosítani. A sajtó visszaéléseiből mindenki vegye ki a maga részét. A magyar közéletnek sok embere nem látja meg, a mi szeme előtt van, más részének meg nincs semmi szagló érzéke, vagy azt tartja, hogy a pénznek nincs szaga. De ne hibáztassák mindenérf ezt a kormányt, mely tarthatatlan állapotokat vett át s nem szokta elődeinek diszkrét kiadásait kutatni.

Eitner Zsigmond: Az ország pénzét költötték!

Wekerle Sándor: Dehogy! Éppen az a baj, hogy nem az ország pénze volt!

A mai kormány becsületbeli kötelességének tartja, hogy mást, mint az ország pénzét föl ne használjon, még sajtó célokra sem. A kormány határozottan tiltakozik az ellen, hogy őt dicsérik.

A hivatalos lapot megszüntette, s a külföldi sajtótól is csak politikai és gazdasági viszonyainknak objektív ismertetését kívánja. A mi a vidéki lapok szubvencióját illeti, csak ott juttatunk valami csekélységet a lapnak, hol a megyei hivatalos lap kiadása nagyobb áldozattal járna, vagy hol nemzetiségi izgatás ellensúlyozása céljából szükség van arra a lapra.

Ezeknek azonban olyan csekély apró pénz jut, hogy igazán szólni sem érdemes róla. A mai viszonyok orvoslására az lesz a leghathatósabb eszköz, ha a kormány ragaszkodni fog ahhoz az elvhez, hogy a pausalé a teljesített szolgálattal arányban legyen s ha másrészt a társadalom is hozzájárul a purifikációhoz. A

kormány ebben számít a sajtó tiszta elemeinek támogatására is.

A kormány minden visszaélést, minden szubvenciót, vagy meg nem engedett dolgot meg fog szüntetni, de rázkódtatások nélkül s purifikálni fogja a sajtót az arra hivatott sajtótényezők útján és közreműködésével. (Zajos éljenzés.)

Szemere Miklós: Látja a miniszterelnökben a tapintatot, de kéri, hogy hajtsa is végre azt, a mit most szépen előadott. A ház a miniszterelnök választát tudomásul veszi.

A nők érdekében.

Vajda Sándor: A nők érdekében szólal fel. A nőknek nincsenek jogaik nálunk.

Förster Ottó: Dehogy nincsenek! Annyi joguk van, mint nekünk, sőt több.

Vajda Sándor: Ugy látja a ház kedvéből, hogy ez a kérdés nálunk még nem érett meg, Mégis kötelessége rámutatni azokra a visszasságokra és igazságtalanságokra, mik most a nőoktatás terén történnek. Első sorban hibás az a miniszteri rendelet, a mely a nők érettségi bizonyítványait kisebb értékűnek mondja, mint a férfi növendékek érettségi bizonyítványait vagyis a nőket nem jogosítja fel minden pályára, holott a férfiak a boldogulás és megélhetés minden módját választhatják. Törvénnyel kellene az agglégényeket rávenni arra, hogy a házasság érdekük legyen. Interpellációjában arra kéri a minisztert, hogy a nők felsőbb oktatását korlátozó rendeletet helyezze hatályon kívül és terjesszen a ház elé olyan törvényjavaslatot, amely a nők mai megalázó helyzetét orvosolja. Az interpellációt kiadták a miniszternek. Az ülés egy és fél órákor véget ért.

Állambiróság — alkotmányjogi garanciák.

Magyar hazánk alkotmánya — nemzeti erősségünk. Ős időkől való jogi fejlődése ugy hozza magával, hogy az állami hatalom teljessége mellett is fenntartassék a nemzet őserőjű önkormányzati rendszere. A közelmúlt válságos idők hatalmi összeütközései első rangú teendővé tették az állami hatalom és nemzeti önkormányzat közti összhang biztosítását, melyet a koalíciós pártok az alkotmányi garanciák létesítésében ígértek meg a nemzetnek és koronának.

E nagy föladat megoldásához kíván hozzájárulni Szivák Imre dr, az ügyvédi kamara elnöke. »Állambiróság« föllállítását hozza javaslatba, melyről szóló törvénytervezetét most teszi közzé.

Az állambiróság elnöke a miniszterekkel egyenlő ranggal bírna, kivüle a másod-elnök, tizenkét rendes és négy pótbíró, kiket mind élethossziglan ő felsége nevez ki az országgyűlés két házának ajánlatára, állandó tagjai a bíróságnak. Ügyrendjét — a törvényi szabályozásig — maga állapítja meg.

Hivatva lesz ítélkezni a hatásköri összeütközések és a képviselőválasztások ügyeiben; a középponti kormány és az autonom testületek (törvényhatóságok) közt való jogviták fölött; azon közjogi sérelmek fölött, melyek például a kormányi vizsgálatokból, vagy kormánybiztosok kirendeléséből és ezek intézkedéseiből, — a főispáni szék szabálytalan elfoglalásából folyhatnak; hivatva lesz ítélni továbbá a köztisztviselők fegyelmi ügyeiben, ha a büntetés hivatalvesztésre szól, azután az egyesü-

Eigner Ede és Társa

különlegességek áruháza

— Nagyvárad, Bémer-tér. —

Kobrak ipők

egyedüli raktára!

Nagy v. zték női-férfi- és gyermek cipők-

ben a legegészségesebb és legjobb kivitelben.

Szolid kiszolgálás!

1752. **Szabott árak!**

Vidéki és helybeli telefon 695 szám

leti (egyesületi) és gyülekezési jog körében, végre a sajtótermékek közrendészeti joga (colportage eltöltése stb.) körében fölmerülő sérelmek fölött.

Ha mindehhez még hozzávesszük, hogy tervezetileg a törvényhatósági háztartás két legfontosabb ügye (állami dotáció és alispáni utalványozás), valamint az ujoncjutalék pótlásának kérdése (behívott tartalékosok és pórtartalékosok behívóinak kézbesítése) tekintetében fölmerülhető alkotmányjogi sérelmes esetek is ez állambírótság minden garanciával körülvett intézkedése körébe utaltatnának: akkor már — bár csak nagyjában is — körvolnozzuk azt a hatáskört, melyet ez új államszerv alkotmányos életünkben betöltene.

Achim — Izrael. Közel esnek egymáshoz, mióta Achim, a magyar nemzeti parasztpárti pártalapító képviselői megbízó levélnek megsemmisítése fölött való hazafiúi haragjában nemzetközi hazafivá vedlett át, Ime két gyűlés, egyik Csabán, másik Budán; — nem ugyanegy szellem lengi-e át? 1. Achim András pártjában programbeszédet mondott Pollacsek (Pető) Sándor parasztpárti pesti fiskális. Főként Vázsonyi Vilmos volt. Korteszbeszédében kinevezte magát a »koalíció családott hátvédjének« s ebben a minőségben olyan beszédet mondott a koalíció ellen, a melyért bizonyosan megirigyelte Achim András. Vázsonyi elnevezte a parlamentet a »grótok és főpapok kasznár- és cselédnépségének, akik a konyha szeretői s akik csak a konyha szaga után indulnak.« Együttal meggyanusítja a vezérőrbizottsági tagokat, hogy »azok a miniszteriumba bejáró panamisták.« És együttal tudomására adta a kormánynak, hogy minduntalan a fülükbe fogja dörögni, hogy »ne fedjétek a görögöket!« (Értsd a zsidókat.) 2. Izrael (Kardos) Jakab a vasárnap budapesti szociáldemokrata gyűlésen bejelentette, hogy »ők az orosz forradalom példáján lelkesednek.« És a tudatlan tömeg zajosan megéljenezte ezt a forradalmi fenyegetést. Mintha csak vesztüket éreznék?! Külömben a képviselőház elnöke kijelentette az országgyűlésen, hogy miután a Kuria megsemmisítette Achim mandátumát, elrendelte volt kerületében az új választást.

A csikmegyei erdővételek Herzberg Károly, akinek nevét az utóbbi időben az erdélyi erdőkkel kapcsolatban sűrűn emlegették, mint értesülünk, kérvényt nyújtott be a képviselőházhoz, hogy rendeljék el az erdővásárlások dolgában a parlamenti vizsgálatot. A kérvényt Eötvös Károly orsz. képviselő szignálta.

Két vasut államosítása. Bécsből jelentik: Itteni politikai körökben beszélnek, hogy a déli és kassa-oderbergi vasutat államosítják. E terv keresztülvitele érdekében úgy a magyar, mint az osztrák kormány között megállapodás történt. A két kormány eme együttes akciójáról már az illető vasutak vezetőit is értesítették.

Uj konstantinápolyi nagykövetünk. A hivatalos lap mai száma közli Pallavicini János örgróf bukaresti követnek konstantinápolyi nagykövetté való kinevezését. A király ez alkalomból Pallavicini örgrófnak a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Barabás Béla mandátuma. A képviselőház igazoló bizottsága ma délben ülést tartott. A bizottság igazolta Barabás Béla mandátumát. *Tóth* János államtitkár mezővárosi képviselő mandátumát alaki hiba miatt, *Kecskeméthy István* kolozsvári mandátumát pedig, mert ellene petíció van beadva a Kuriánál, a megfelelő bizottságokhoz utasította.

A második belügyminiszteri államtitkári állás betöltése. Hire jár, hogy a legközelebb be fogják tölteni a belügyminiszteriumban a második államtitkári állást. Mint értesülünk, ez állásra Nagy Emil dr országgyűlési képviselő van kiszemelve, akinek kinevezésével aztán Szolnokon, melynek most képviselője Nagy Emil dr, új választás lesz.

Harc a csabai mandátumért. Békéscsabáról jelentik: A város iparosai és kisgazdái ma jelölő értekezletet tartottak, amelyen egyhangulag *Lukács* János fővárosi vendéglőst jelölték képviselőnek függetlenségi és 48-as programmal. Rajta kívül jelöltek még: *Belicsey Géza* földbirtokos alkotmánypárti és *Pollacsek (Pető)* Sándor parasztpárti programmal.

A szegycetörvény eltörlése. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a Rákóczi-ról szóló törvény beterjesztését. Hir szerint a kormányelnök kijelentette, hogy így és a diffamáló törvények egyenes eltörlésével rohatja le a nemzet leghelyesebb formában mélyseges kegyeletét Rákóczi Ferenc és a kibujdosott szabadsághősök emléke iránt.

A telefondíjak csökkentése. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a képviselőház pénteki ülésén a már ismertetett törvényjavaslatain kívül a telefondíjak rendezéséről és csökkentéséről is fog törvényjavaslatot a Ház elé beterjeszteni.

Az államvasuti alkalmazottak mozgalmá. Az államvasuti alkalmazottak között a fizetésjavítás kérése miatt nagy elégedetlenség uralkodik. Különösen nagy az elkeseredés a kisebb javadalmazású tisztviselők között, akik úgy a fővárosban, mint a vidéken erősen szervezkednek, hogy követeléseikkel nyomatékosan léphessenek fel.

Ertesülésünk szerint a vasutasok arra az esetre, ha a most beterjesztendő költségvetésben a megígért fizetésjavításra a teljes fedezet nem volna beállítva, 1907. január 1-én az ugynevezett *passzív rezisztenciával* akarják követeléseiket a kormánytól kicsikarni. A múlt évben az osztrák vasutasok is ezzel a módszerrel jutottak fizetésjavításhoz.

A sztrájkot, mely a múltban kétélű fegyvernek bizonyult, általában perhorreszkálják. A passzív rezisztencia tudvalevőleg abban áll, hogy az alkalmazottak a fennálló forgalmi szabályzatoknak pontos betartása mellett dolgoznak, ami néhány nap alatt ugyanazt eredményezi, mint a sztrájk: tudniillik a forgalom teljes fennakadását, illetve beszűntetését.

A kormánynak tudomása van a vasutasok mozgalmáról és mint értesülünk *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter tegnap magához hívatta dr *Kriváchy* államvasuti titkárt, aki a szemlézet ügyeit alaposan ismeri. A titkár felvilágosításokkal szolgált a miniszternek, aki — mint halljuk — már legközelebb megnyugtató kijelentéseket fog tenni.

A villamos-telep ügye.

Nagyvárad legujabb és egyben legértékesebb vagyona a villamos-telep. A dolog természetében fekszik, hogy a város minden polgára érdeklődéssel viseltetik a telep ügye iránt s a legkisebb hír is figyelmet keltett, annál is inkább, mert a telep ügyeit minden alkalommal zárt ajtók mögött tárgyalták s még a hírlapírók sem értesülhettek a felügyelőbizottság tanácskozásairól.

Ez az eljárás megbosszulta magát, mert mint minden titkolódzás; jó alkalmul szolgált a gyanura. Az így keletkezett hírek hozták létre azt a közgyűlési határozatot is, amely alapja és csirája a mostani zűrzavarnak, amelybe a villamos-telep ügye jutott.

A városi közgyűlés egy bizottságot küldött ki a kondenzvíz ellátásánál látszólag elkövetett mulasztás megvizsgálására. Ebből indult ki a dolog. A közgyűlés azonban, mivel a zárt ülések miatt pontosan és megbízhatóan nem értesülhetett a telep működéséről és a vezetés körül követett eljárásról, tovább ment s a villamos mű üzemének vezetéséről is tudni akart egyet-mást. Ezért azután a bizottságot az üzemvezetés vizsgálatával is megbízták.

Hisszük, hogy ezen határozat hozatalánál nem vezette bizalmatlanság a közgyűlés illető tagjait, de az tagadhatatlan, hogy legalább is fennforog a bizottság kiküldésénél a bizalmatlanság látszata. Ez indíthatta a felügyelő bizottság tagjait a lemondásra.

A kiküldött bizottság vizsgálatának eredményéről felvett jelentést ismertettük. A villamos mű vezetésének technikai részében semmi hibát nem találtak, tehát a vizsgálat igazolta, hogy a nagy mű technikai vezetése szakavatott, jó kezekben van.

A könyvvezetés körül azonban sok kifogásolni valót találtak s azonkívül kifogásolták, hogy a közgyűlés tudta nélkül, a tanács a városi tisztviselőknek az áram árát 7 fillér helyett 4 fillérre szállítottak le. Legsúlyosabb vádak vannak a jelentésben a városi számvetői hivatal ellen, hogy a telep számadásait hónapokon, sőt egy féleven keresztül sem vizsgálta meg.

Már a jelentés közzététele után sokan kétkedtek abban, hogy a bizottság által beadott jelentés adatai mind megállnak. Nem hihették, hogy a felügyelő bizottság a felhozott mulasztásokat nem vette volna észre, mert annak tagjai a törvényhatóság kiválóbb tagjai, akik értenek is az ilyen telepeknél járó teendőkhez.

A városi tanács, tekintettel a jelentésben felhozott vádakra, *Ragány* János városi főszámvetőt utasította, hogy vizsgálja meg a telep üzemelését. A főszámvető az utasításnak eleget tett, s a vizsgálat során konstata, hogy a jelentésben felhozott vádak legtöbbször nem áll fenn, s valószínűleg tévedésen alapul. A főszámvető a vizsgálat eredményéről terjedelmes jelentésben számol be, melyben sorra cáfolja a kiküldött bizottság jelentésének adatait.

A főszámvető jelentéséből adjuk a következőket:

A főszámvető a villamos telepre kiment és ott *Szücs Géza* főszámvető segítségével az üzlet egész terjedelmét felölelő vizsgálat során meggyőződést szerzett arról, hogy néhány berendezési számla kivételével, amelyek kiállítását kizárólag technikai okoknál fogva ez ideig esz-közölhető nem volt, az ügymenet ez idő szerint teljesen rendben és folyamatban tartatik.

Különösen a könyvvezetés körébe vágó összes teendők a mai napig szabályszerűen elvannak látva,

A főkönyv folyó évi augusztus hó végéig az összes adatokat pontosan tartalmazza.

A naplók és könyvek e hó 8-ig az összes adatokat részletesen és az utolsó tételig felölelik.

Az elő nem is irt forgalmi naplóban a f. évi aug. hóról a 2012 fogyasztó adatai közül a mai napig 1633 tétel van be-naplózva.

Ezután potonkint észrevételeket tesz a főszámvető a jelentésnek a kezelés és ellenőrzésre vonatkozó részére.

A villamosmű 1905. é. számadásainak számvetői felülvizsgálata csak a f. é. május 25-én fejeztetett be, ameddig tehát a villamosmű könyvelője nem lehetett abban a helyzetben,

4

hogya a f. é. számadások kiinduló pontját képező kezdő maradványt elővezthesse.

Ez volt az oka annak is, hogy ez időpontig a f. é. számadások beterjesztését nem szorgalmazta és pedig annál kevésbé, mert a számvetőségnek ezen időpontban más irányban történt elfoglaltatása miatt ezen számadások felülvizsgálata különben sem lett volna eszközölhető.

Midőn azonban a számadások még a f. é. június hó 12-ig sem érkeztek be a számvetőséghez, ezen napon személyesen kimentem a telepre, s miután a könyvvezetés terén — annak dacára, miszerint előterjesztésemre az igazgatóság, illetve polgármester ur felhatalmazást adott Belányi Imre igazgatónak, a feltorlódott hátralékok feldolgozása végett rendkívüli munkaező alkalmazására és ezen felhatalmazás alapján Déry Endre az irodába a könyvvelti teendőikben való segédkezésre tényleg alkalmaztatott is s miután meggyőződött a főszámvető arról is, hogy a jelzett munkálatok terén fennforgó nagymérvű hátralék gyors leapasztása a létszámában bár megnövelt személyzettel nem eszközölhető; felhívam Belányi igazgató urat, hogy további rendkívüli munkaező alkalmazásával is oda törekedjék, miszerint a könyvelés terén jelentkező hátralékok egy hónap alatt teljesen megszüntetve legyenek. Ezután a hátralék a minimumra apadt.

A könyvvezető igen helyesen csak az év végén köteles mérleget készíteni, az igazgató pedig mérlegek készítésére nem illetékes.

Mint nagyfokú mulasztást említi fel a bizottság, hogy a villamos mű főkönyvében a f. évről egyetlen adatot sem talált bevezetve.

Erre vonatkozólag előterjeszti a főszámvető, hogy a hátralék ezen része érthető, mert hiszen a főkönyv csak az összes segédkönyvek és naplók lezárása után veheti fel az ezekben foglalt adatokat.

Nézete szerint egy iparvállalatnál év közben nem a főkönyv pontos vezetése a legfontosabb teendő és a legtöbb iparvállalatnál a főkönyvvel a könyvvezető év közben csak egyéb munkák hiányában foglalkozik olyképen, hogy az az év végére készen legyen.

Egyébként pedig a villamos mű főkönyve immár a f. é. augusztus hó 31-ik napjáig tartalmazza az összes adatokat.

Kifogásolja a jelentés, hogy a számlakönyvek az 1905. év végén nem szabályszerűen tentával, hanem csak ceruzával lettek bezárva.

Hát ezt az eljárást lehet kifogásolni, hátr az alig kerülhető ki ott, ahol számokkal foglalkoznak, de a könyvvezetőnek mentségül utal arra, hogy a villamos mű váratlanul nagy mérvű fejlődése mellett egyenesen ki van zárva, hogy a villamos mű könyvvelit egy tisztviselő pontosan és kifogástalanul elvégezhesse, akiknek pedig módjukban állott hasonló kérdésekkel gyakorlatilag is foglalkozni: azok igen jól tudják, hogy új segéd erők alkalmazása, a gyakorlat megszerzése által igényelt rövidebb-hosszabb idő tartama alatt, alig vehető számításba.

Különben is a bizottság nem állíthatja, hogy a jelzett könyvekben ilyképen bevezetett adatok nem volnának pontosak és megbízhatók; már pedig a lényegét ez képezi. Az e tekintetben konstatált hiányok is azonban a tegnapi napig nagy részben pótolva vannak s rövid idő alatt teljesen kiküszöböltek.

Kifogásolja az eljárás bizottság, hogy a számadások alapját képező és a telepnek 1905. évi december 31-iki künnlevőségeit elötüntető kimutatás csak összefüzetlen és ceruzával írott iven alakjában volt feltalálható.

Erre nézve tisztelettel jelentem, hogy a kérdéses kimutatásnak, mint a mérleg mellékletének elkészítése és csatolása kifejezetten előírva nincsen; a mérleg adatai a szabályrendelet szerint is, a felügyelőbizottság és számvetőség közbejöttével a helyszínén, a könyvek alapján vizsgáltnak meg,

A kérdéses kimutatás csak ezen eljárás megkönnyítésére szolgált, amennyiben annak segítségével a könyvek zárlati eredményei összegyűjthetők és összegezhetők voltak.

Kifogásolja a bizottság, hogy a tanács cégjegyzésre jogosított tagjai, igazgatói minőségükben kötelességüket nem teljesítették, erre a tanács tagjait a főügyésznek kellett figyelmeztetni.

Annak megemlékezésével, hogy ily irányban nem csak a főügyész, de a számvetőség is emelt annak idején észrevételt: jelentem, hogy a f. év eleje óta intézkedés van tőve arra nézve, hogy az igazgatóság tagjai, a cégjegyzéseket felváltva teljesítsék s ez idő szerint teljesítik is.

Nehézmenyeli az eljárás bizottság, a tek. tanácsnak azt az intézkedését, hogy a város tisztviselői és alkalmazottai részére habár a felügyelő bizottság javaslatára is, a villamos áramot a szabályrendeletileg meghatározott hectowattónkénti 7 fillér helyett 4 filléért engedélyezte kiszolgáltatni.

Kétségtelen, hogy ezen határozat végrehajtása előtt, a kérdéses engedély kifogásolhatóan módon csak a tek. törvényhatóság közgyűlésétől lett volna kikérendő, mindazonáltal azon szerény nézetben vagyok, hogy miután a tisztviselők és alkalmazottak a villanyvilágítás bevezetése által az eddig részben háztartásokban is használható gyertya illetményektől estek el s akként a szóban forgó engedély, mintegy az elvont anyagi támogatás recompensációja gyanánt tekinthető: ez alapon a tanács illetékessége ellen felhozható kifogások jó részben elesnek.

Kifogást emel a bizottság a tanács és felügyelő bizottság azon eljárás miatt is, hogy a szab. rendelet 57-ik §-ában taxative meghatározott egységáraktól eltérőleg, egyes nagyobb rogyasztóknak olcsóbb árakért engedte a villamos áramot kiszolgáltatni.

Erre nézve megjegyzi a főszámvető, hogy e részben a felügyelő bizottságnak, illetve tanácsnak ily irányú intézkedéseit a szabályrendelet 55-ik §-a teljesen fedi, mert a hivatkozott szakasz szerint:

„A villamos mű nagyobb fogyasztóknak villamos áramot a megállapított egységárról eltérő kedvezményes árban is szolgáltatni.”

Az eljárás bizottság a hátralékokat a fentebbiek szerint felsorolván a rendetlenség tetőpontjára állítja oda a számvetőségnél szerzett azon tapasztalatát, hogy itt a havi számadások nemcsak hogy nem lettek havonta felülvizsgálva, hanem a március havi számadás még szeptember hónapban is abban a borítékban hevert, a melyben a villamos mű igazgatója beküldötte volt, — lezárva, — érintetlenül.

A bizottságnak erre a megjegyzésére azt jelenti a főszámvető, hogy igaz ugyan, miszerint a számvetőség — az itteni személyzet elégtelensége miatt, amelyre illetékes uton már ismételtén rámutatott, — nincs abban a helyzetben, hogy a hozzá utalt összes hivatali teendőket késedelem nélkül elláthassa; de az az állítás, mintha a márciusi számadás még szeptemberben is felbontatlan, érintetlen borítékban hevert volna, egyszerű tévedés, már csak azon oknál fogva is, mivel a kérdéses számadások nem is érkeznek a számvetőséghez lezárt borítékban, a minden havi számadás befogadására használt nyitott borítékok csupán arra valók, hogy a számadás mellékleteit képező, apróbb cédulákból is álló okmányok az elkallódástól megóvassanak.

Ezek után amit tagadásba különben az eljárás bizottság sem vesz, jó lelkiismerettel és teljes meggyőződéssel állíthatja, hogy a villamos mű kezelése és ellenőrzése ellen alapos kifogás nem emelhető, csupán az hozható fel, hogy egészen a legutóbbi időpontig, amidőn a hátralékok fokozott, rendkívüli munkaező alkalmazása útján már teljesen ledolgoztattak, — a könyvvezetés egyes ágainál kisebb-nagyobb mérvű hátralék állott fenn, amely hátralékok azonban a mű üzembe vételének kezdetén rohamosan jelentkező rogyasztók nagy számával szemben, a személyzet létszámának elégtelenségével igazolva vannak.

Végül az előadottak után, abból az érdekből, hogy a város közönsége a villamos mű helyes vezetése és ellenőrzése tekintetéből

ne csupán a főszámvető jelentéséből, hanem a kiküldött bizottság útján is teljes megnyugvást szerezhesen, kéri a főszámvető a tanácsot, hogy a közgyűléshez előterjesztést tegyen, miszerint az eljárás bizottságát megkezdett működése teljes befejezésére kérje fel.

A póttartalékosok segélyezése.

Megírjuk a minap, hogy a kormány egy millió ötszázezer koronát vett fel a póttartalékosok segélyezése címén az 1907. évi állami költségvetésbe.

A hivatalos lap mai száma közli most a honvédelmi miniszternek az ország összes törvényhatóságaihoz intézett rendeletét a póttartalékosok segélyezése tárgyában. A rendelet mindenekelőtt megemlíti, hogy az 1905. évi ujoncozás elmaradása miatt a békelétszám fenntartására az 1888: XVIII. t.-c alapján kivételes tényleges szolgálatra behívott póttartalékosok segélyezésére a költségvetésbe 1.500.000 korona vétetett fel. A rendelet főbb intézkedései a következők:

Segélyben részesítenek azok a póttartalékosok, akik még a bevonulás előtt megnövelt bevonulásuk alkalmával feleségüket, vagy gyermeküket kenyerkereső nélkül voltak kénytelenek visszahagyni a tényleges szolgálat idejére: amennyiben vagy teljesen vagyontalanok, vagy csak oly vagyonnal bírnak, mely mellett a család eltartására a családja munkaezője feltétlenül szükséges.

Azok a póttartalékosok, kik nem feleségük és saját gyermekeik eltartásával voltak terhelve, csak különös méltánylást érdemlő esetekben és csakis a honvédelmi miniszter határozata alapján kivételesen segélyezhetők.

A segélyösszeg megállapításánál alapul a tényleges szolgálatban eltöltött napok száma, továbbá a megállapítandó évi átlagos férfinapszám és a gyámol nélkül visszahagyott családtagok (feleség és gyermek) száma veendő és pedig:

a) akik legfeljebb csak két családtagot hagytak vissza kenyerkereső nélkül, minden egyes a tényleges szolgálatban eltöltött napra a megállapított évi átlagos férfinapszám kétharmad részéig terjedhető összeget,

b) a két tagunál nagyobb családot visszahagyott póttartalékosok pedig a teljes férfinapszámig terjedhető összeget kapják segélyül.

Az évi átlagos férfinapszámot megyékben közigazgatási járásokonként, illetőleg rendezett tanácsú városokként, Horvát-Szlavonországokban városi községenként, a járási főszolgabíró (járási tisztviselő), illetőleg a polgármester megokolt előterjesztése alapján és a helyi viszonyok mérlegelése mellett, — törvényhatósági városokban és Budapesten az egész városra egységesen, a polgármester megokolt előterjesztése alapján, a törvényhatóság közigazgatási bizottsága, Fiumében a kormányzó tanács állapítja meg.

A közigazgatási járáásokban a mezőgazdasági munkásoknak napi munkadíja vétetik alapul és az évi átlagos napszám iránt a főszolgabíró előterjesztését a közigazgatási bizottsághoz a járási mezőgazdasági bizottságtól és néhány nagyobb birtokostól beszerzett adatok alapján teszi meg. Rendezett tanácsú és törvényhatósági városokban pedig, vagy a mezőgazdasági, vagy a város területén divó és különös ügyességet és előképzettséget nem igénylő ipari munkára alkalmazott munkásoknak napi munkadíja vétetik az átlagos napszám kiszámításának alapjául a szerint, hogy az illető városban a mezőgazdasági vagy az ipari munkások laknak-e tulnyomó számban, illetőleg, hogy a város lakossága inkább a mezőgazdasággal vagy pedig iparüzéssel foglalkozik e.

Budapesten az ipari munkánál alkalmazott napszámok munkadíja vétetik.

Ausztria.

Nehézségek a választóreform körül.

A nagy egyetértés az osztrák politikai pártok közt erősen veszélyeztetve van. Az osztrák kormány és csehek között a választókerületek beosztása kérdésében komoly differenciák merültek fel, úgy hogy az osztrák politikai helyzet válságos karaktert öltött, melyen Beck báró miniszterelnök tárgyalása a cseh pártvezérekkel sem változtatta ott semmit. A csehek magatartása nagyon harcias s ha az osztrák kormány hamarosan valami alkalmas panaceát nem talál, a helyzet elmérgesedése esetleg a választóreformnak fogja most nyakát szegni.

Távirataink e tárgyban a következők:

Prága, okt. 10. Bécsből jelentik a Bohemiának: Komoly differenciák támadtak a kormány és csehek között s úgy látszik, hogy a cseh képviselők saját miniszterei ellen fognak állást foglalni. A választókerületek beosztásának kétharmad többség által való biztosítása dolgában a csehek kijelentették, hogy ezt a beosztást semmi körülmények közt el nem fogadják és hogy a kormány egyeztető javaslatát visszautasítják. Beck báró miniszterelnök a cseh pártvezérekkel tárgyalt erről a dolgról anélkül azonban, hogy a helyzet válságos karaktere megváltozott volna. A delegációs választás dolgában is válságosra fordult a helyzet s a csehek obstrukcióval fenyegetőznek.

Prága október 10. A politikai helyzet nagyon válságosra fordult. A váratlan fordulatot az okozta, hogy a németek és lengyelek is a választókerületek beosztásának két harmad többséggel való biztosítását követelik és a csehek ezt a követelést határozottan visszautasítják. Ily körülmények közt óriási nehézségek gördülnek a választóreform elé. — Az északi vonat államosítása dolgában is nagyon válságos lett a helyzet.

Bécs, október 10. A cseh pártok tegnap délután közös tanácskozást tartottak, melyen megegyezés jött létre a csehországi választókerületek beosztásának biztosítása dolgában.

Előfizetési felhívás.

Uj évnegyed küszöbén állunk. Tizenkét esztendő múltunk folyamán a fejünk fölött elsuhant éveknek soha egyetlen egy szakát sem köszöntöttük annyira bizalomteljesen s a becsületes küzdelem munkasikerének oly erősítő öntudatával, mint ezt a mostani évnegyedet. A pozitív alkotások korszaka következett el a liberális éra jogfeladó kormányzata után. Az alkotó munka sikerében osztozni kell Magyarországon keresztény közvéleményének is.

A nemzetek sorsát intéző Gondviselés, a magyarok Istene próbára tette a mi hűségünket s most a megaláztatások után lélekben megjutalmazta mindazokat, a kik a közélet különböző csatasaiban megállották helyüket. Mi tollal küzdöttünk s hogy jó harcot harcoltunk nemcsak közönségünk ragaszkodása s kivált az újkorszak örömnapijaiban megnyilatkozó szimpátiája igazolja, hanem a közéletnek, főként a keresztény megújulás veszélyes munkálkodásával előkészített hatalmas etikai nivó emelkedése első sorban. A mi zászlónkat lobogtatják, ma a közélet méltó, igazi vezérei s akik a fórumon dominálnak, azokat az elveket hirdetik a melyekért a mi sajtónk munkáit valaha ömlőre vetették az igazság hóhérai.

Változott az idők járása. Mi azonban a régiak vagyunk. Lapunk csonkítatlan egészében az, ami tizenegy esztendőn keresztül volt. Valljuk, amit *Prohászka* Ottokár székesfejvári

püspök ajkáról is hallottunk legutóbb, hogy nekünk a sajtó nem üzérkedő vállalkozás, hanem élethivatás. És ezt a fenkölt missiót lelkünk egész ideálmusával; legjobb erőnkhez képest, tollunk minden becsületes iparkodásával, következetesen betölteni igyekszünk.

Ideálunk az erkölcsileg és vagyoniilag erős, hatalmas keresztény Magyarország.

Zászlónk a Máriás-lobogó, rajta a kereszt s a keresztben tulipánkoszoru.

Fegyvereink a régiak. Nyílt sisakkal küzdünk, a tisztességes harc modorában. Szenzációkat nem hajhászunk. Pletykákban nem utazunk. Személykultuszt nem üzünk. Sem mások gyöngéből hasznot nem huzunk. Elszánt harcunkban joggal számítunk a becsületes, hithű hazafias katolikus társadalom szellemi és anyagi támogatására.

Felhívjuk előfizetőink figyelmét ehelyütt is arra a kedves meglepetésre, melyben a Tiszántul Naptárával lapunk minden előfizetőjét karácsonyra részesíteni fogjuk, még azokat is akik csak most az utolsó évnegyedben lépnek előfizetőink sorába. A Tiszántul Naptára nemes és kedves szórakozást fog nyújtani szépirodalmi részében előfizetőinknek, hasznos tájékoztató lesz és összefoglaló tárgyilagos történetét adja az 1906-ik év mozgalmainak és eseményeinek.

Bizalommal kérjük előfizetőink támogatását, az előfizetési pénzeknek, valamint az esetleges hátralékok beküldését.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.

Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.

Negyedévre — — — — 6 »

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.

Negyedévre — — — — 4 »

A »TISZÁNTUL«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

A 48-as párt ülése.

Tegnap d. u. választmányi ülést tartott a függetlenségi párt a kör helyiségében, dr. Stokker József h. pártelnök elnöklése alatt.

Résztvettek: dr. Altmann Jakab, dr. Adorján Emil, Arany Sándor, Balogh Döme, Beczkay Lajos, Cser János, Czeglédy Jenő, Diósy Ferenc, Fried Ferenc, Katona Mihály, Keledy József, Karger Sándor, Kiss Dávid, dr. Krüger Aladár, Mertz János, Mokry János, Schwartz Izidor, Sipos Orbán, dr. Stokker József, Porjesz Hermann, Szabó Dezső, Szilárdy Ernő, dr. Thury László, Vicsay István, Weisz Károly, Wégner Mór stb.

Elnök üdvözlővén a választmány tagjait a gyűlést megnyitotta és bemutatta báró Gerliczy Félixné urnő levelét, melyben szép szavakban köszöni meg átiratilag is azon ovációt, melyben őt úgy a párt, valamint a 48-as népkör részesítette.

Következett a párt állásfoglalása azokkal az igen ismert okokból megindult támadásokkal szemben, amelyeket egyes helyi lapok a főispán ellen megindítottak. A párt ezeket a legélesebben elítélte, elítélte a Szabadság, Nagyvárad Napló és Előre harcmódorát s egyúttal biztosította a főispánt bizalmáról, nagyrabecsüléséről és ragaszkodásáról.

Es hasonló határozat megtétele végett ez

íránt a megyei párt elnöksége is megkerestett; határozatot.

A választmány kiegészítése tárgyában megbízták az elnökséget javaslat készítésével, egyúttal a közgyűlés határidejét nov. 11-re, d. e. 11 órára tűzték ki.

Fried Ferenc régebben benyújtott indítványát újítá fel felszólalásában, melyben kéri az elnökséget, hogy a párt szervezésében nagyobb buzgalmat kifejtve, már a legközelebb tartandó gyűlésen megtudható legyen az, hogy a párt voltaképpen kikre is számíthat az esetleg bekövetkező küzdelmek harcában.

Dr. Krüger Aladár indítványt tett arra nézve, hogy a párt jövőre nézve ne csak egy lapot, hanem a Tiszántul, Nagyváradot és Friss Ujságot egy formán értesítse határozatairól, anyival inkább is, mivel a »Tiszántul« a küzdelmes napokban mindenkor megállta helyét az alkotmány védelmében (Elnök helyeslés.)

Több kisebb tárgy elintézése után az értekezlet az elnök elttetésével véget ért.

* **Személyi hir.** Bary József, kir. törvényszéki elnök, tegnap Székelyhidról, ahol a járásbírósg megvizsgálása végett volt, Nagyváradra érkezett és átvette a törvényszék vezetését.

* **Ottó kir. herceg betegsége.** Bécsből jelentik: Ottó kir. herceg állapotáról tegnap este aggasztó hírek voltak elterjedve, mire az adott okot, hogy Marschall főszenelt püspök látogatást tett Schönbrunnban, hogy a herceg állapotáról tudakozódjék. A beteg elég jól töltötte az éjjelt, hőmérséklete ma reggel 37,3 fok volt. Mária Jozefa kir. hercegnő ma reggel Schönbrunnba érkezett.

* **A debreceni kisröpöst fogadtatása.** A debreceni róm. kath. egyházi bizottmányt és iskolaszéket tegnap gyűlésre hívták össze Váczy János főgondnok és Molnár K. Dezső adminisztrátor. A népes gyűlés Váczy János elnöki megnyitóját után örömmel vette tudomásul, hogy a dr. Wolafka örökét Gróh Ferenc gyulai prépost plébánossal töltik be, aki kiváló egyházi férfiú. A gyűlésen Molnár K. Dezső jelentette be, hogy az új prépost előtte azt az óhaját fejezte ki, hogy debreceni beiktatása ünnepies előzmények nélkül, csendben, csupán az egyházi szertartások keretében folyjék le. Az egyházbizottmány és iskolaszék tagjai azonban másképpen bírálták el azt a fontos mozzanatot, amikor az új lelkipásztor debreceni hívei körébe érkezik s abban állapodtak meg, hogy fogadtatását szerény határok között ugyan, de ünnepiessé teszik. Gróh Ferencet előbb Nagyváradon iktatják be a prépostságba és a kanonokságba. Az egyházbizottmány és iskolaszék elhatározta, hogy ezen az ünnepségen küldöttségileg képviselteti magát. A küldöttség tagjai lettek: Váczy János főgondnok, Unger Gusztáv iskolaszéki elnök, dr. Irinyi István egyházi ügyész, dr. Jászai Rezső kegyesrendi házfőnök igazgató tanár, Lestyán Adorján közjegyző, dr. Szalay Béla, dr. Derekasy István és Molnár K. Dezső theréziánusi igazgató, adminisztrátor.

* **Vitás földterület.** Sarkadkeresztúr községe ez előtt két évvel 2 hold területet adományozott a református egyháznak. A földterület bekebeleztetése körül azonban az előjáróság és képviselőtestület között vita keletkezett, mely az előjáróságra káros határozattal végződött. Az ügy a miniszter elé került, honnan tegnap érkezett le. A miniszter a vármegye közigazgatási bizottságának határozatát hagyta jóvá, mely a földterület bekebeleztetési jogát a képviselőtestületre ruházta.

* **150 millió koronás sikkasztás.** Pétervárról jelentik, hogy az orosz vasuti miniszteriumban óriási sikkasztás nyomára jöttek. Az elsikkasztott összeg 150 millió korona. A kormány szigorú vizsgálatot rendelt el a sikkasztás tárgyában.

* **A muzeum-kert feldarabolása.** A régész-egylet már korábban megkereste Nagyvárad városát az iránt, hogy a Muzeum-kertjének fő-utcai ronda kőfala helyett megfelelő díszes kerítést készíttessen. A városi tanács azonban a kerítés építésére nem mutat hajlandóságot, mert az sokba kerülne. E helyett azon véleményben van a tanács, hogy a régész-egylet adjon el a kerítés mentén a Fő-utcára két darab ház helyet, amelyért tekintélyes összeget kap. A kérdés ilyen megoldása azonban merő abszurdum. A Muzeum kertét nem szabad eldugni házak közzé, hanem minél szabadabbá kell tenni, nemcsak magáért a Muzeumért, hanem azért is, mert Nagyvárad úgy sincs bőviben a sétatereknek.

* **Kormányozható léghajó.** Párisból jelentik, hogy Setterling grófnak sikerült megoldania a kormányozható léghajó problémáját. Léghajójával tegnap tett kísérletet, mely fényesen sikerült. A főlzállás pompásan ment végbe. A léghajó tökéletesen kormányozható. — Majd elvállik

* **Az árvaszéki elnök a cséffai járásban.** Biharvármegye árvaszéki elnöke ma tér haza a tenkei hivatalvizsgálatról és már 15-én ismét utra kél, mikor a cséffai járásban fogja megtartani a hivatalvizsgálatot. Három napig fog tartani a vizsgálat, 15-től 18-ig bezárlóg.

* **Kinevezés.** Dr. Gonda József, dévai állami főreáliskolai helyettes tanárt a vallás és közoktatási miniszter kinevezte a makói főgymnáziumhoz rendes tanárrá.

* **Agyonvert koldus.** Szentjobbon élt egy koldus Király. A neve volt Király, de koldusabb volt bármelyik igazi olyan királynál is, akinek nem szavazzák meg a katonát. Az emberek irgalmából élt, de meg volt elégedve sorsával. Az időtől meggyötört nyomorék testét vonszolta nap-nap után és tegnap egyszerre nem jelent meg a szokásos helyein. Lelketlen emberek talán irigyelték tőle az összedetett alamizsnát és amint a falu felé igyekezett, az erdő széléről ismeretlen emberek rohantak elő és a szegény koldust agyonverték. Ott találták meg az árok mellett élettelenül, kifosztva minden pénzéből. A gyáva tettesek elmenekültek és most a csendőrség nyomoz utánuk.

* **A Szacs vay-szobor alapozása.** Az ezredévi Emlékéren már megkezdette Nagyvárad város a Szacs vay-szobor alapozását. A városi mérnöki hivatal az alapozás költségvetését már összeállította. E szerint a földmunka betonozás stb. összesen 1497 korona 37 fillérbe kerül.

* **Halálozás.** Raffael Sándor, a nagyváradai áruraktár tisztviselője, tegnap, élete javakorában elhunyt. Temetése ma csütörtökön délután lesz. A magántisztviselők egyesülete a temetésen testületileg vesz részt s erre vonatkozólag a következő felhívást adta ki:

A nagyváradai magántisztviselők egyesülete ez uton kéri az egyesület t. tagjait, hogy Raffael Sándor kartárs ma délután 2 órakor végbenemő temetésén mentül számosabban megjelenjen sziveskedjenek. Találkozás pontban fél 2 órakor az egyesület helyiségében.

* **A javithatatlan.** Ez előtt mintegy 3 hónappal szabadult ki a börtönből Bere Mihály és már is megunta a szabad levegőt és vissza vágyik a hüvösre. Tegnap reggel Brátján Szőke János vasuti ór arra ébredt, hogy az ő alig használt bundája valakihez hozzá ragadt, aki aztán tekintettel a hüvös időre és a bunda jó minőségére azt magával vitte. Ez ébredésre azonnal jelentést tett az ór a csendőrségnek, mely a nyomozat eredményeként Bere Mihályt letartóztatta.

* **Uj fogtechnikus.** A közönség körében meleg pártolással találkozok a közelebb Nagyváradon letelepedett dr. Deákne fogtechnikus A Szilágyi Dezső-utca 18. sz. a. levő műtermet városunk előkelő közönsége közül sokan keresik fel, hogy igénybe vegyék a jeles fogtechnikus szakképzettségét. Dr. Deákne meg is érdemli a közönség pártolását.

* **Ismeretlen hadkötelesek.** Közeleg a sorozás és most egymásután érkeznek az ismeretlen helyen tartózkodó hadköteleseket feltűntető kimutatások. Így tegnap a békéscsabai járásból küldte meg az 1906 évi hiányzó védkötelesek névsorát az ottani főszolgabíró az alispánhoz köröztetés végett. A hiányzó egyéneket, mintegy 36-an vannak, most nyomozni fogják.

* **A köztemetők rendezése.** Nagyvárad város mérnöki hivatala előterjesztést tett a tanácshoz a köztemetők ügyében. A sírásó lakok, hullaházak, kőkerítés építésére jelenleg nincsen fedezet, ezért ezeket jobb időkre hagyják. Az olasz temetőben a tervbe vett új utakat sem lehet most elkészíteni, mert azok helyén még igen sok jól gondozott sír van. A főmérnök javasolja, hogy a tervbe vett új utakat a helyszínén állapítsák meg s ott újabb temetkezést ne engedjenek. Így azután bizonyos idő múlva minden nehézség nélkül létesíteni lehet az új utakat.

x Legolcsóbban, s a legnagyobb raktárt kapjuk őszi újdonságokban az **Amerikai áruházban** Nagyvárad Olasz Fő-utca, mely áruház Nagyvárad és vidéke előkelő közönségének találkozási helye.

Érdeke tehát mindenkinek az ottan való széttekintés.

SZÍNHÁZ.

A hét műsora.

Csütörtök: Bohém szerelem, operett

Péntek: A váleni nász, dráma.

Szombat: Szulamith, dalmű.

Vasárnap: A gyöngyélet, új énekes bohózat.

Rákóczi visszatér. Az október 27-iki előadás prológjával Somogyi Károly elfogadta a „Rákóczi visszatér” című melodramát, melynek szövegét dr. Krüger Aladár, zenéjét Beleznay Antal írta. A melodramát egyik legkiválóbb művésznünk fogja szavalni, a zenei részt pedig Rück Károly, a társulat kitűnő karmestere írja át teljes ének és zenekarra.

Bohém szerelem. H. Hirschmann gyönyörű zenéjű operettje a Bohém szerelem kerül színpadra. A főszerepeket Károlyi L., Lányi E., Haraszthy M., Toronyi, Oláh, Palásthy, Bérczi, Hajnal, Fehér és Krasznai játsszák.

A váleni nász. Ganghoffer Lajos és Procinek Marcó nagyhatású színművét adják pénteken. A színmű majdnem újdonság számba megy, amennyiben csaknem 10 éve nem adták Váradon, s így alig emlékszik rá valaki a színházba járó közönség közül.

A szintársulat drámai személyzete nagy ambícióval készül a mai bemutatóra annyival inkább, mivel minden egyes szerep hálás feladatot ró a szereplőkre. A darab főszerepeit Angyal Ilka, Tóth Elek, Fehér Gyula, Somogyi, Kovács Margit, T. Pogány, Verő, Krasznai, Hajnal, Bérczi és Körmendi játsszák.

Szulamith. Goldfaden héber tárgyú dalműve szombaton kerül színpadra, amely előadás alkalmával Szende Ferenc játsza Absolon szerepét, ki uttal mint önálló énekes mutatkozik be.

EGYESÜLETEK.

Az érmihályfalvai Kossuth Lajos asztaltársaság ez előtt mintegy 2 hónappal küldte fel a miniszter alapszabályait jóváhagyás végett. A belügyminiszterhez tegnap küldte vissza az alispánhoz oly megjegyzéssel, hogy az alapszabályok módosításokat kívánnak, miért is annak pótlását rendelte el.

TÁVIRATOK.

A király Andrassy szobrának a leleplezésén.

Budapest, okt. 10. (Saját tud. táv.) Politikai körökben azt beszélnek, hogy a király Wekerle legutóbbi kihallgatása alkalmával megígérte a miniszterelnöknek, hogy Andrassy Gyula gróf szobrának leleplezésére Budapestre jön és részt fog venni a leleplezési ünnepélyen.

A madridi követ Goluchowskinál.

Bécs, október 10. A tegnap ide érkezett madridi követ, Welsersheimb gróf ma délelőtt felkereste Goluchowski gróf külügyminisztert a Ballplatzon levő palotában.

Orosz követünk Bécsben.

Bécs, okt. 10. E napokban ide várják Aehrenthal pétervári követünket. Az orosz követ idejövételének céljáról azt mondják, hogy semminemű politikai jelentősége nincs. Egyszerűen szabadságra jött, amit Ausztriában akar eltölteni. Más értesülés szerint Aehrenthal követ idejövetele a most uralkodó orosz belviszonyokkal van összefüggésben. A követet Péterváron Fürstenberg herceg helyettesíti.

Az orosz forrongás.

London, okt. 10. A Temps pétervári tudósítója jelenti: Arról értesülök, hogy a csapatszemién, melyet a cár a finnországi ütközésbe való elutazása előtt tartott, több puskagolyó közvetlen a cár kísérete mellett sivított el.

London, október 10. Pétervárról jelentik: Az új katonai törvényszékek naponként automata módon négy halálos ítéletet hoznak. E törvényszékek huszonkilenc nap óta 124 embert ítélték halálra.

MULATSÁG.

Kolon a Legényegyletben. Az ősze beálltával megkezdődnek a kolon esték. A *Katholikus Legényegyletben* Herlicska Nándor, okleveles táncitanító folyó hó szeptember 20-án nyitotta meg tánciskoláját. A táncfolyamra naponta iratkozhatnak az egyesület gondnokánál az egyesület tagjai, vagy akik tagok gyanánt jelentkeznek, valamint derék iparos és kereskedő családjaik leányai. Táncitanítás hetenként háromszor lesz, még pedig kedden, csütörtökön és vasárnap a felnőtteknek este 8—10-ig október 1-től az iskolás gyermekeknek 5—7-ig az egyesület nagytermében. A táncolon a tanult darabok bemutatásával november végén fog befejeződni. Egyéb felvilágosítás az egyesületben nyerhető.

NYILTTÉR.

Egy jövedelmező

üzlethez 10—15 ezer koronával egy társ keresetlik. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Mély megilletődéssel jelentjük, hogy szeretett kartársunk, **Rafael Sándor**, a »Nagyvárad-i Áruraktár r. t.« főkönyvelője, egyesületünk buzgó választmányi tagja, október hó 9-én elhunyt.

Temetése október hó 11-én — csütörtökön — délután 2 órakor lesz a Jókai-utcai 19. sz. gyászházból.

Megboldogult kartársunk emlékét kegyelettel őrizzük.

A Nagyvárad-i Magántisztviselők Egyesülete.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, október 10.

Osztrák hitelrészvény	678.—
Magyar hitelrészvény	796.—
Leszámitoló bank	506.—
Rimamurányi	525.—
Osztrák-m. állam vasutirészvény	670.—
Közuti vasut	594.—
Városi villamosvasut	327.50

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, október 10.

Euza okt.	14.40	14.36
Rozs okt.-re	12.84	12.88
Tengeri ápt. 1907.	10.14	10.10
Repeze aug.-ra	24.80	25.00
Zab ápr.-ra	—	92.78

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 t. okt. 10-én.

Magyar aranyjárdék 4%	112.75
Magyar koronajárdék 4%	98
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	84.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	94.80
Magyar gyermek sorsjegy-kölesön	95
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	2.08
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	152.50
Osztrák járdék aranyban	985.15
1860. oszt. államsorsjegyek	1.00
Osztrák-magyar bankrészvény	17.75
Magyar hitelbank részvény	813.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	672.25
Osztrák-magyar államvasuti részvény	674.50
Német birodalmi márka	19.08
London vista	117.75
Páris vista	240.10
20 márkás arany	95.35
20 frankos frankos (Napolendor)	35.46
Osztrák járdék papirban	98.75
Osztrák járdék ezüstben	99.75
Osztrák korona járdék	116.50

Nagyvárad-i hetivásái.

A nagyvárad-i piaczon 1906. október 8—9 napján tartott vásárban eladott természetmenyek és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza 1-ső 12.80 12.60 Kétszeres buza 12.40 10.40 9.80 Rozs ó 9.80 uj 9.80 9.40 Árpa ó 10.80 uj 10.60 10.40 Zab ó 12. — uj 11.80, 11.60 Tengeri 9.20 9 — — Borsó 30 Lencse 36 — Bab 20 — Köleskása 36 — Burgonya 4. — 100 kiló lángliszt 25.20 Zsemlyelisz 24.20 Fehérkenyérlisz 23.60 Barnakenyérlisz 20 — Széna fuvarral 5.60 Szalma fuvarral 160. Sőzött szalonna 160 — Zsup-szalma — 14. Alomszalma — 8. 1 köbméter bükkfa 7 — Tölgyfa 8 — Cserfa 8 — 1 kiló marhahus I. o. 1.44, kiló marhahus II. o. 1.36 kiló marhahus III. o. 1.28 1 liter ó-bor 1 —, 1 liter uj-bor 80 — liter pálinka —.72, 1 liter szilvapálinka 1.60, 1 liter szesz 2 — 1 m. kőszó 21.80, 1 mm. nyers faggyu 72 — 1 mmjolvast. faggyu 92 — 1 mm. szappau 50. — 1 mm birka gyapju — 1 m m. magyar gyapjó 1 mm. —. hltr. -bor. 64 — 1 hltr. ujbör 38. 1 m . m. mész 1.80 1 mm kemény faszén 5 mm. puha faszén 3. 1 — hltr. kendermag — 1 hlt. köles —. 1 hltr. repese — 1 hlt. dió 38 — 1 hltr. mugyoró —. 1 hltr. aszalt szilva — 1 klg savanyu káposzta — 1 klg szalonna nyers 1.50 1 klg sertéshus 1.44 1 klg vereshagyma 12 — 1 klg foghagyma — 40 1 klg bors 2.20 1 klg paprika 4.50 1 klg barna kenyér 18 — Egy liter kőolaj — 44

REGÉNYCSARNOK.

A titok.

— Bűnügyi regény. — 27.

Irta: Fergus Hume.

— Angolból. —

— Látott valakit utjában haza felé?
 — Nem emlékszem, de nem is ügyeltem rá.
 — Hát önt látta-e valaki?
 — Meglehet; én nem tudom.
 — Tehát megtagad minden fölvilágosítást arról, hogy holt volt ön pénteken hajnalban egy és két óra között?
 — Megtagadok mindent.
 Calton gondolkozott pár pillanatig s aztán ezt kérdezte:
 — Tudja ön, hogy Whyte értékes papirosokat hordozott magánál?
 Fitzgerald elsáppadt és habozva, tétován mondta:
 — Nem... ezt nem tudtam...
 Az ügyvéd most fogással élt:
 — Akkor hát miért vette el tőle ezeket az irásokat?
 — Micsoda?!... Hát nála voltak?
 Calton átlátta, hogy ez a helyes nyom, s rögtön ráfelelt:
 — Igen; nála voltak. S ön miért vette el tőle?
 — Én nem vettem el; sőt azt se tudtam, hogy nála vannak.
 — Valóban? Hát azt nem mondaná meg, hogy miféle iratok ezek?
 Brian csak most vette észre a kelepcét, amelybe esett.
 — Én nem tudok semmiről, — tiltakozott hevesen. — Nem tudok irásokról, nem tudok semmiről.
 — Hát talán ékszer volt?
 — Nem.
 — Akkor fontos okmány?
 — Nem tudom.
 — Ah, elárulta magát! Most már látom az arcán: valami fontos okmány volt, ami roppant sokat ért önnek!
 — Miért kérdi ezt?
 Calton merően ránézett éles, szürke szemével Brianra és jól megnyomva minden szót, így szólt:

— Azért, mert az gyilkolta meg Whytet, akinek ez az okmány valóban roppant sokat ért.
 (Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

A szerkesztőnért felelős:

Dr. V U C S K I C S G Y U L A.

1352—1906 végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a n. várad-vidéki kir. járásbírósnak 1905 évi Sp. sz. II. 118/10 sz. végzése folytán Szokoly Tamás ügyvéd által képviselt Németh Julianna mezőtelegi lakos alperes részére Takáts István kisjenői lakos alperes ellen 600 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 959 kor. becsült ingóságokra a nagyvárad-vidéki kir. bíróság 1906 V. 195/6 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kisjenő községben leendő megtartására határidőül 1906. évi okt. hó 12-ik napjának délután 3 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt lovak, kocsik, szekér, sorvető gép, borona, szecskavágó, eke, szán s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

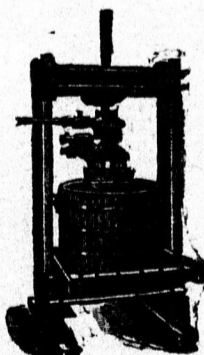
A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon 1906. évi szeptember hó 28. napján.

Bosnyák Gergely,
 kir. bírósági végrehajtó.

URSUS

borsajtó a legtökéletesebb, szabadalmazott a célgerendaszervezettel.

Felső nyomással, 3 át-tétellel.

Honi gyártmány!

A legmagasabb nyomásképeséggel. A törköly egy darabban távolítható el. A must a vasrészekkel nem érintkezik, ezáltal a bor megfeketedése ki van zárva.

Könnyű kezelés kevés munkaerővel.

TÓTH GYULA, Debrecen.

Árlap ingyen és bérmentve.

A folyó évi kolozsvári gazdasági kiállításon **diszoklevéllel** kitüntetve.

Képviselőt és raktár:

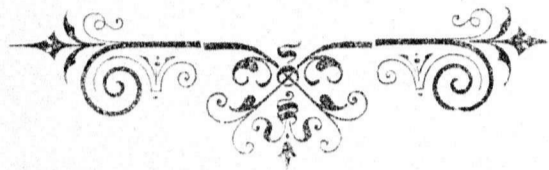
KUGLER ALBERT-nél,
 Nagyvárad.

Özv. Dr. Deákné

Fogtechnikus

lakik: Nagyvárad Szilágyi-
Dezső u. 18.

*Pártoljuk a hazai ipart! Ne vigyük pénzünköt idegenbe
hanem vásároljunk kizárólag magyar készítményü*

BÚTOROKAT

gyári árban kezeség mellett a

Magyar Műbutorgyár Részvénytársaságnál

NAGYVÁRADON, FŐ-UTCA ELEJÉN.

Ipari és kereskedelmi vezető: PORJESZ HEKMAN.

Teljes lakás- szálloda- és kávéházberendezések műipari vállalata.

Kivánatra tervek és költségvetések - Telefon 421 szám.

Saját gyártmányú iskola cipőinket

ajánljuk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe, ugyszintén a **legfinomabb kivitelű**

női és férfi cipőinket, melyek saját gyárunkban készülnek

a legolcsóbb árak mellett.

Szabóék árak!

Tisztelettel:

Nádor Henrik és Társa,

Helybeli és vidéki telefon 63.

1755.

Nagypiac-tér, Kereskedelmi palota.

HÁASZMANÓ kézmű- és divatáruháza

NAGYVÁRADZöl dfa-utca elején

Meglepő az a szépen össze válogatott nagy raktár,
mos ítm érkezett meg mindenféle őszi cikkekben, gyönyörű
divat újdonságok, melynek megtekintése figyelmet érdemel.
Az árak pedig elvannak ismerve, hogy a legolcsóbbak.

Biharmegye legolcsóbb bevásárlási forrása.

Fő-utca, Rimanóczy-palota (Fröhlich-féle hentes üzlet mellett.)

Van szerencsém értesíteni a tisztelt vevőközönséget, hogy egy óriási **alkalmi vétel** következtében mindennemű
szövet, schiffon, vászon, delaeen, kreton, sefir, flanelek, továbbá sima és mintás blous selymek mesés **olcsó árban**
lesznek elárusítva és pedig:

1 mtr. taftt. selyem minden színben — — — — — 63 kr.	1 mtr. francia gyapju delaeen — — — — — 35 kr.
1 > angol női ruha kelme divatos, 120 cm. széles — — — — — 48 >	1 > angol blous flanel — — — — — 25 >
1 > scott gyermek ruha kelme 120 cm. széles — — — — — 45 >	1 vég kitűnő jó vászon 30 rőfös — — — — — 3-90 >
1 > angol kostüm > > 140 cm. széles — — — — — 1-35 >	1 > híres minőségű Madapolan schiffon — — — — — 6.— >
1 > férfi lábravaló copper, igen finom — — — — — 28 >	

Tisztelettel az **ALKALMI ÁRUHÁZ.**

Tulajdonos: **SZÉKELY JENŐ.**